

тира, почна да я дава подъ наемъ. Основа се анонимно акционерно дружество „Напредъкъ“, което я взе подъ наемъ и експлоатира всичкитъ ѝ фабрични помъщения цѣли 10 години. Последниятъ съставъ — Индустриско дружество „България“ — бѣше я наело за нови 14 години. Обаче следъ изтичане на срока, поради увехтѣлите машини и засилената конкуренция, не се намѣриха вече нови наематели. Презъ 1904 г. Министерскиятъ съветъ, подтикнатъ отъ заинтересувани фабриканти, преобрърна тоя вещественъ монументъ на българската текстилна индустрия въ държавенъ затворъ.

Следъ освобождението българскитѣ земи се оформиха като свободно княжество и Източна Румелия — две малки области, отцепени отъ турската империя, за съжаление осаждени на самостоятелно анемично съществуване. Срещу идеализираната свобода се пожертвуваха материалните интереси на най-предприемчивото и културно българско население. Новитѣ гранични бариери спънаха населението отъ Балкана да облича и храни войска и народъ въ турската държава. Спрѣ се златниятъ притокъ къмъ Балкана, затова децата на башитѣ, които доскоро ржководѣха черковенъ въпросъ и Априлско възстание — предтечи на освобождението ни, и които отгледаха най-свидни синове на племето ни, бѣха осаждени на материална неволя. Котленци емигрираха въ Добруджа; Калоферъ, Коприщица, Панагюрище и др. почнаха да даватъ вмѣсто великани — полицейски стражари и шосейни кантонери. Прочутиятъ далеко сливенски „Аба-пазаръ“ просъществува едвамъ до Съединението; настѫпи началото на края на цѣвтищите нѣкога занаяти и търговия. Държавата ни — късопаметна — бѣрзо забрави заслугитѣ на това население спрѣмо народъ, църква и държава. Вмѣсто да се загрижи за поминъка му, да приближи новооснованата ни столица по най-късия пътъ за морето, да свърже градове и паланки отъ дветѣ страни на Балкана и задържи населението по мястата му, далеко отъ всѣки икономически принципъ, прокара желѣзниците ни по периферията на страната. Съ това унищожи създаденото отъ вѣкове милиардно богатство на тия заслужили на народа ни градове и паланки и създаде отъ полските села оживени ж. п. гари, чужди на каквито и да било народни традиции и култура. Населението на старатитѣ богати градове бѣ принудено да емигрира, но не като